O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV.№

Тошкент оқшоми

Шаҳар ижтимоий-сиёсий газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 31 (9.069) * 1998 йил 18 март, чоршанба * Сотувда эркин нархда

ПОЙТАХТ НАВРЎЗ АРАФАСИДА

Бирinchi саҳифадан сўз

ИСТИҚЛОЛИМИЗНИНГ ИЛК БАЙРАМИ

Ўзбекистон давлат мустақиллигига эришгандан кейинги 1992 йилнинг баҳорини бир эсланг. Ёдингизда бўлса, ўшанда Наврўз биринчи бор бутун республикамиз миқёсида, давлат байрами сифатида жуда катта тантана, шоду ҳуррамлик билан нишонланган эди.

Ҳурлик насими кўкрагига теккан миллатимизнинг қалби қувончларга тўлганича бор эди. Ахир атиги бир неча йил аввал Наврўз халқимизнинг жуда кўп бошқа улуғ қадриятлари қатори қатағон қилинганлиги ҳеч кимнинг ёдидан кўтарилмаган эди. Бугун тилга олишга ҳам киши жирканадиган воқеалар — асрлар оша эъзозланиб келинган удумларни хўрлаш, оёқ ости этиш, соғлом ақлни мазах қилиш сиёсати одамларда нақадар кучли нафрат қўзғатганлигини унутиб бўладими? Марказга хуш ёқиш, тобелигини исботлаш мақсадида «жанговар худосизлик»ни қурол қилиб олган ашаддий коммунистпараст котиба ҳеч тап тортмасдан «оламшумул кашфиёти»ни ошкор этди: Наврўз — диний байрам эмиш! «Большевой» ақидаси тарих ҳақиқати, мантиқ ва илмни тўла-тўкис инкор этди. Дарҳол мустабид тузумнинг ҳар қандай соғлом фикрни мажақлаб ташлайдиган баҳайбат машинаси ишга тушириб юборилди. Лак-лак мафкурачилар одамлар онгини «ювиш ва янгилаш»га киришдилар. Моддий дунёда бўшлиқ бўлмаслиги керак, деган қоида асосида халқ анъаналари «ихтирочилари» Наврўз ўрнига сунъий, ўлик туғилган «Навбаҳор байрами»ни ўйлаб топдилар. Уни шўролар руҳида қандай нишонлаш тўғрисида «қимматли тавсиялар», «кўрсатмалар» ишлаб чиқишга киришилди. Чаламулла олимлар Навбаҳор баҳор байрами эканлигини «илмий» жиҳатдан асослаш учун «тадқиқотлари»ни бошлаб юбордилар...

Наврўз шаҳар ва қишлоқларимиз чиройига чирой қўшиб, одамларга хуш кайфият бахш этиб, юртимиз бўйлаб кезаётган бугунги қувончли дамларда, эҳтимол, яқин қора ўтмишимизнинг ҳам кулгили, ҳам аянчли бу саҳифаларини қайта варақламаса ҳам бўларди. Аммо Янги кун, Янги йил элчиси онгимизга, қонимизга нақадар сингиб кетганлигини, шу боис бутун мустабид тузум ҳокимиятининг даҳшатли кучи билан уни «ёмон отлиққа» чиқаришга уриниши чиппакка чиққанлигини чуқур идрок этиш учун буни яна бир бор ёдга солиб қўйиш ҳам фойдадан холи эмас.

Наврўзга давлатимизда иккинчи, аввал мавжуд бўлганидан ҳам жозибалироқ умр бахшида этилиши Истиқлолимизнинг туб моҳияти билан халқчил эканлиги, миллат қадриятларини улуғлашга камарбасталигининг энг ишончли далолати бўлди. Ҳозир биз учун одатий ҳолга айланган, аммо кечагина «миллатчиликка» йўйилиши, шунга мувофиқ бу «ўта хавфли жиноятга» жазм этганлар қамоққа ташланиши ва сургун қилиниши, ҳатто жисмонан йўқотилиши мумкин бўлган Истиқлолнинг бошқа меваларини: ўзбек тилига давлат тили мақоми берилиши, виждон эркинлигининг амалда таъминланиши буюк аждодларимизнинг руҳи покларининг, муқаддас қадамжоларимизнинг обод этилишини ҳам тилга олиш жоиз.

Маънавиятимизнинг бу арконлари тикланиши, янада улуғроқ салобат ила қад ростлаши бизнинг мустақилликнинг атиги салкам 7 йили давомида нечоғлик илгарилаб кетганлигимиз, бирор муболағасиз ўнлаб йилларга, ҳатто асрларга арзигулик йўлни босиб ўтганлигимиз гувоҳларидир.

Наврўз тантаналарининг бош саҳнаси, одатдагидек, пойтахтнинг Алишер Навоий номидаги Миллий боғимиз бўлади. Ана шу шодиёналарни бевосита томоша қилиш бахтига муяссар бўлганлар қатори бутун Ўзбекистон аҳли ойнаи жаҳон орқали халқ ижодиётининг битмас-туганмас сарчашмаларидан қониб баҳраманд бўлади. Завқ билан куйлаётган, рақсга тушаётган халқнинг руҳи тетик, келажакка ишончи комиллигига шак-шубҳа йўқ. У нафақат Наврўз, балки Истиқлол, ҳурлик, ўз бахти ва тақдирига эгаменлик буюк туйғулари билан сархуш.

Табиийки, Наврўз байрами бу жуда улкан бош саҳна билан асло чеклана олмайди. Ҳозир қайси туман, маҳалла, ташкилот, муассаса, ўқув юрти, ҳатто болалар боғчасида бўлманг ё Наврўз нишонланаётганлиги, ё бу байрамга тайёргарлик кўрилаётганлигининг щоҳиди бўласиз. Ҳеч ким — юқори идоралар ҳам, ҳокимликлар ҳам, вазирликлар ҳам сиз фалон куни фалон вақтда Наврўз байрамини ўтказинг, деб ҳеч кимга кўрсатма бермаган, бунга бирор ҳожат ҳам йўқ. Наврўзнинг мафкура ва сиёсатдан ҳоли умумхалқ байрам эканлиги худди ана шунда намоён бўлмоқда. Умуман бугунги кунда биз ҳаётимизни Наврўз байрамисиз асло тасаввур эта олмаймиз. У худди сув билан ҳаводек, атрофимизни ўраб турган табиатдек халқимиз учун ҳаётий заруратга айланиб қолди.

Наврўз туркий халқларнинг ҳаммасида нишонланади. Бу қон-қардош қўшниларимизнинг бирontасини асло камситмаган ҳолда уларда Наврўз байрами биздагидек чинакамига умумхалқ шодиёнаси сифатида тантана қилинмаслигини эътироф этиш мумкин. Афтидан, Наврўз ўзбекчиликка, илмий тил билан айтганда миллатимиз менталитетига ўта хос ва мослиги туфайли шундай бўлса керак.

Чунки:

биринчидан, Наврўз — саховатпешалик байрамидир. Бугун қайси маҳаллага борманг, дошқозонларда ош дамланиб, ҳалим, сумалак пиширилиб, элга тарқатилаётганлигига дуч келасиз. Бозор иқтисодиёти бизни тежамкорликка ўргатаётган бўлса-да, ўзбек ҳеч вақт тантилигидан воз кечолмайди. Юртга ош бериш унинг азалий одатидир;

иккинчидан, Наврўз — меҳр-мурувват байрамидир. Президентимизнинг «Савоб ишни ҳар кун қилиш керак, савоб ишни ҳар ким қилиши керак» деган ўгитлари халқимиз қалбидан чуқур ўрин олган. Наврўз байрами кунлари юртимизда етим-есирларнинг бошини силаш, кемтик дилларга далда бериш, муҳтожларга ёрдам қўлини чўзиш халқимиз учун ҳам қарз, ҳам фарз. Бу ҳар йилги Наврўз тантаналарида ўз исботини топмоқда;

учинчидан, Наврўз — орасталик ва уйғониш байрами. Қадим-қадимдан халқимиз бу байрам арафасида ҳамиша кўча-кўй, уй-ҳовлиларни саранжом-саришта қилиб, дов-дарахтларни оқлаб, ариқ-зовурларни тозалаб кутиб олган. Деҳқон уруғ қадаган, кўчат экиб, боғ қилган. Наврўз айёми олдидан ҳамма жойда ўтказилган ҳашарлар бу анъананинг умрбоқийлиги аломатидир.

Янада муҳими эса Наврўздаги руҳий покланишдир. Инсон Янги кун, Янги йилга қадам қўяр экан, энг аввало дилига эзгу ниятларни, олижанобликни, улуғ ишларни жо қилади.

Бу галги Наврўз айёмига халқимиз Оила йилига мўлжалланган ҳамма улуғ мақсадлар рўёбга чиқсин, деҳқонларимизнинг хирмони баракали бўлсин, ишбилармонларимизга омад ёр бўлсин, юртимиз тинч, эл-улус омон бўлсин, дея қадам қўймоқда.

Бу улуғ ниятлар ижобат бўлғай, Иншооллоҳ!

Истиқлолдан иккинчи умри бошланган Наврўз юртимиздек абадул-абад бўлсин!

Эркин ЭРНАЗАРОВ.

Малоҳатли қизлар чеҳрасида Наврўз қувончлари...

ТУРЛИ ТИЛЛАРДАГИ АЛЁР

Республика байналмилал маданий марказининг миллий-маданий марказлар билан ишлаш бўлимининг мудираси Ҳалима МИРАЛИЕВА билан бўлган суҳбатимиз ҳам Наврўз шодиёналари ва унга тайёргарлик хусусида бўлди.

— Наврўз — шарқ халқларининг тарихий қадриятларидан биридир. Шу сабабдан ўзгача бир руҳда, ўзгача бир кўринишда нишонланади. Зеро, биз Наврўз боис баҳор нафасини, яшариш, янгиланиш завқини туямиз.

Республикамизда 90 та, Тошкент шаҳрида 18 та миллий-маданий марказ иш олиб бормоқда.

Мана 7 йилдирки, Мустақиллик ва Наврўз тантаналарида марказимиз ижодкорлари фаол иштирок этиб келмоқдалар.

Байрамнинг асосий қисми Навоий номидаги Миллий боғда ва унга туташ бўлган Халқлар дўстлиги майдонида бўлиб ўтади. Халқлар дўстлиги майдонида халқимизнинг севимли санъаткорлари, эстрада гуруҳлари билан бир қаторда ҳар бир миллий-маданий марказ Наврўз тантаналарига бағишланган ранг-баранг, халқимиз руҳига мос гўзал куй ва қўшиқлари билан иштирок этадилар. Байрам муносабати билан режиссёр Александр Мансуров 4 соатлик концерт дастурини саҳналаштирди.

Концерт дастуримиз олти бўлимдан иборат бўлиб, минтақавий, ўзига хосликка асосланган миллий бадиий чиқишларни ўз ичига олади.

Бутун концерт давомида Сирдарё вилояти, Гулистон шаҳрининг Халқаро ва республика кўрик-танловларининг совриндори «Қувноқ таёқчалар» зарбли чолғу дастаси (бадиий раҳбари — Валерий Бекмурзаев)нинг байналмилал репертуаридан жой олган куй ва қўшиқлари янграб туради. Ушбу даста Тошкент шаҳар корейс миллий-маданий марказига қарашлидир.

Улар билан бир қаторда Тошкент шаҳар «Феруза» маданият уйининг «Ёшлик» болалар хореографик эстрада рақс дастаси ҳам иштирок этади.

«Марказий Осиё» деб номланган биринчи бўлимда Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон ва уйғур миллий-маданий марказлари, «Славянлар» деб аталган иккинчи бўлимда эса рус, поляк, беларус ва болгар миллий-маданий марказларининг вакиллари ўзларининг куй-қўшиқлари билан қатнашадилар. Шунингдек, учинчи «Туркийлар» бўлимида татар, бошқирд, қрим-татар миллий-маданий марказлари, тўртинчи «Кавказ» бўлимида озарбайжон, арман халқларининг куй-қўшиқлари ва сўнгги олтинчи «Бутун жаҳон» деб номланган бўлимда корейс, юнон, яҳудий, немис ва турк миллий-маданий марказлари ўз концерт дастурларини намойиш этадилар.

Моҳира КАРИМОВА ёзиб олди.

ҲАММА ИШТИРОК ЭТДИ

Ҳамза туманида яқинда бўлиб ўтган ҳашарда барча корхона ва ташкилотларнинг ишчилари, маҳаллалар аҳолиси ўз иш жойлари билан бир қаторда, атрофдаги ирригация шохобчалари, ариқ-зовурларни чиқиндилардан тозалашди.

— Туманимизда истиқомат қилувчилар кўп миллатли, аҳил ва иноқ, — дейди туман ҳокими ўринбосари Баҳодир Садриддинов. — Чунки ўтказилган ҳашар бунинг яққол далили бўлди. Слоним ҳамда Мухтор Ашрафий, Алимкент кўчаларида амалга оширилиши керак бўлган ишлар қилиб бўлинди.

Эртага яна умумхалқ ҳашарига чиқиб, унда бўш ётган ерларга гул, бута ва мевали дарахт кўчатларини ўтказамиз, мавжудларига қайта ишлов, шакл берилиб, таглари оқланади.

Бу йилги экиш мавсумида 50 туп манзарали, 30 туп мевали, 100 туп терак, 2500 туп буталар экилади. Бундан ташқари ҳашар кунига қадар туман ҳудудидан ўтадиган Салор, Қорасув, Баратхўжа ва Тукемас ариқ-зовурларининг атрофлари ҳам тартибга келтирилади.

Ҳар йилгидек бу йил ҳам Наврўз шодиёналарини ўтказишда маҳалла, корхона ва ташкилотлар ҳомийлик қилишади. 30-Меҳрибонлик уйи ҳамда 103-интернатда сумалак, ош тайёрлаш билан бир қаторда қўғирчоқ театри, туман бадиий ҳаваскорларининг концертлари намойиш этилиб, болаларга янги кийим ва пойабзаллар тарқатилади. 170 нафар кам таъминланган оилаларнинг болаларига, ногиронлар, уруш қатнашчиларига 1000—2000 сўм миқдорида моддий ёрдам кўрсатилади.

Дарҳақиқат, Наврўз меҳр-мурувват, баҳор байрами. Шуни эътиборга олиб, шодиёналарни турли жойларда ўтказишни режалаштирдик. Авиасозлар, «Тошқишлоқмаш» ҳиссадорлик жамияти маданият саройлари олдида оммавий сайил ташкил этилади. Ҳамза туманининг кабель телевидениеси орқали 6 та каналда байрам томошалари олиб кўрсатилади. Сайил давомида туман савдо ходимлари хизматда бўлишади.

Гулзода АБДУЛЛАЕВА.

ПОЙТАХТНИНГ БИР КУНИ

• Иқтисодиёт • Ижтимоий соҳа • Маданият

БЕКТЕМИРЛИКЛАР ТАРАДДУДИ

Бектемирда Наврўзга тайёргарлик ишларининг бориши хусусида «Нуроний» жамғармаси туман бўлимининг раиси Нурвоҳид Алеев билан суҳбатлашдик.

— Туманимизда Наврўз байрамини ўтказиш учун алоҳида ишчи гуруҳи тузилган. Бу гуруҳ маҳаллаларда, корхона ва ташкилотларда белгиланган чора-тадбирлар асосида иш олиб боряпти.

Ҳафтанинг ҳар шанба куни бектемирликлар учун ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ҳашари деб эълон қилинган. Бу ҳашарларда туманимизнинг ҳар бир аҳли жон куйдириб меҳнат қилади. Натижада, бугунги кунда туманимизнинг маҳаллалари, гузарлари, кўчалари кундан-кунга обод ва файзли бўлиб бормоқда. Бу ишда туманимизнинг «Нуроний» жамғармаси отахонлари ёшларимизга ҳар бир ишда бош-қош бўлмоқдалар. Ҳашарларда «Бектемир» (маҳалла оқсоқоли Воҳид Низомов), «Мустақиллик» (маҳалла оқсоқоли Жаъфар Зокиров), «Абай» (маҳалла оқсоқоли Убайдулла Сарсенбоев) ва «Обод» (маҳалла оқсоқоли Зуҳриддин Муҳамедов) маҳаллалари ўзларининг уюшқоқликлари ва меҳнатсеварликлари билан ажралиб туришибди.

Наврўз — қадимдан халқ сайиллари, ўйин-кулги ва хушчақчақлик байрами эканлиги билан бошқа байрамлардан ажралиб туради. Шунинг учун ҳар йили Наврўз байрами куни туманимизнинг Г. Красницкий номли ўйингоҳи бектемирликлар учун катта сайилгоҳга айланади. Бу сайилни ҳақиқий байрамга айлантириш учун туман маданият бўлими томонидан Наврўз байрами сценарийси тайёрланган.

Байрамда тумандаги уруш ва меҳнат фахрийлари, ногиронлар, Афғонистонда хизмат қилган жангчилар, Чернобиль ҳалокати қатнашчилари ва қаровсиз қолган якка-ёлғиз карияларни байрам билан табриклаб совғалар бериш, уларнинг аҳволидан хабар олишга айниқса, катта эътибор қаратилади. Шу мақсадда «Нуроний», «Маҳалла» хайрия жамғармалари билан биргаликда 120 кишидан иборат ёрдамга муҳтож кишиларнинг рўйхати тузилиб, уларга маълум миқдорда моддий ёрдам кўрсатишга қарор қилинди. Бу хайрли ишларни амалга ошириш туманимизда яхши анъанага айланиб қолган. Чунки ўтган йили ҳам Наврўз байрамида кексалар, ёлғиз инсонлар, кам таъминланган оилалар учун Бектемир тумани ҳокимлиги томонидан 113 минг сўмлик совғалар топширилган эди.

Бундан ташқари туманимиздаги корхоналарга ҳам уруш фахрийлари, кексалар ва кам таъминланган оилалар бириктириб қўйилган. Наврўз байрами куни бу ташкилотлар, жумладан, ТошАТЭК корхонаси, «БК-Транс» корхонаси, «Ўзиталмоторхолдинг» корхонаси, Иргидромаш заводи, «Сувмаш» корхонаси, АПМК-7 корхонаси раҳбарлари ўзларига бириктирилган карияларга Наврўз совғаларини топширишади.

Туман ижтимоий-таъминот бўлими ҳам байрамга ўз совғаларини тайёрламоқда. Агар 1997 йилда 12 та карияга ногиронлар аравачаси, эшитишни кучайтирувчи мослама, протез, ортопедик маҳсулотлар ва дам олиш сиҳатгоҳларига йўлланмалар берилган бўлса, бу хайрли иш Наврўз байрамида яна давом эттирилади.

Ҳалима ИСМАТОВА.

БУГУНГИ КУН НАФАСИ

МАМЛАКАТИМИЗДА

◆ Бўстон шаҳрида бўлиб ўтган Қорақалпоғистон Республикаси, Хоразм, Бухоро, Навоий ва Тошкент вилоятлари назорат инспекциялари раҳбарларининг минтақавий семинар-кенгашида Президент фармонлари ва ҳукумат қарорларининг бажарилиши устидан назоратни кучайтириш вазифалари муҳокама этилди.

◆ Кеча «Соғлом авлод учун» ҳукуматга қарашли бўлмаган жамғармада Япония ҳукуматининг бу ташкилотга 120 минг доллар миқдоридаги грантини ажратиш ҳужжати имзоланди. Бу маблағ Тошкентдаги кўзи ожизлар мактаб-интернати ва 5-болалар касалхонасига тиббиёт асбоб-ускуналари харид қилишга сарф қилинади.

◆ Қўқон электр машинасозлик заводида Асакадаги автомобиль заводида ишлаб чиқарилаётган машиналар учун эҳтиёт қисмлар тайёрлаш йўлга қўйилди.

◆ Андижон вилоятида Ўш ва Жалолободга олиб борадиган йўллар кесишган жойда Польша лойиҳаси асосида биринчи автокемпинг қурилиши жадал олиб борилмоқда. У шу йилнинг биринчи ярмида ишга тушади. «Ўзавтосаноат» уюшмаси Буюк ипак йўлида ана шундай 8 та автокемпинг қуришни режалаган.

◆ Жиззахда 10 ой ичида футбол, волейбол, баскетбол майдонлари, сузиш ҳавзаси, теннис корти, енгил атлетика билан шуғулланиш йўлкалари бўлган спорт мажмуаси қуриб битказилди.

◆ Марказий банк Тошкент шаҳридаги «Алп Жамол-банк», «Туркистон», «ХИФ-банк» хусусий очиқ акциядорлик-тижорат банкларига банк фаолияти билан шуғулланишлари учун лицензиялар берди. Шунингдек, Қарши шаҳридаги «Ўктам-банк» хусусий очиқ акциядорлик-тижорат банкига ҳам банкни ташкил этиш борасидаги фаолиятини давом эттириш учун дастлабки рухсатнома берилди.

ЖАҲОНДА

◆ Саудия Арабистони подшоҳлиги пойтахти Эр-Риёдда Президент Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари» китобининг араб тилидаги нашри тақдимоти бўлиб ўтди.

◆ Кеча Бишкекда бўлиб ўтган Ўзбекистон, Қозоғистон ва Қирғизистон Бош вазирлари кенгашининг навбатдаги йиғилишида Марказий Осиёнинг бу мамлакатлари ўртасидаги интеграция жараёнларини янада ривожлантириш ва чуқурлаштириш масалалари муҳокама этилди. Уч мамлакат ҳукумати раҳбарлари Қозоғистон Президенти Асқар Акаев томонидан қабул қилинди.

◆ Россия Президенти Борис Ельциннинг бетоблиги сабабли Ҳамдўстлик давлат раҳбарларининг 19 мартга мўлжалланган олий даражадаги учрашуви кейинроқ муддатга кўчирилди. Уни 24 апрелда ўтказиш мўлжалланмоқда. Олий даражадаги учрашувнинг аниқ муддати Россия Бош вазирининг ўринбосари Иван Рибкиннинг яқин вақт ичида Ҳамдўстлик мамлакатларига ташрифлари давомида белгилаб олинади.

◆ 16 март куни Арманистонда бўлиб ўтган президент сайловлари дастлабки якунларига кўра ҳозир бу давлат раҳбари вазифасини бажариб турган Бош вазир Роберт Кочарян ва Арманистон компартиясининг собиқ биринчи котиби Карен Демирчян сайловчиларнинг нисбатан кўпроқ овозларини олиб, иккинчи босқичга чиққанлар. Мамлакат қонунига мувофиқ президент сайловларининг иккинчи босқичи икки ҳафтадан сўнг — 30 мартда ўтказилиши керак.

◆ Хитойнинг янги чақириқ парламенти — Умумхитой халқ вакиллари йиғилишининг биринчи сессияси тугади. Унда Цзян Цземинь яна Хитой Халқ Республикаси Раиси, икки муддат Хитой Давлат кенгашининг Бош вазири вазифасида ишлаган Ли Пэн парламент раиси, 69 ёшли Чжу Жунцзи Давлат кенгашининг Бош вазири лавозимларига сайланди. Ушбу сессияда шунингдек, Хитойдаги 40 та вазирлик ва идоралар сонини қисқартириб, 29 тага етказишга ҳам қарор қилинди.

◆ Москвада Қозоғистон Президенти Нурсултон Назарбоевнинг «Евроосиё Иттифоқи: ғоялар, амалиёт, истиқболлар» китобининг тақдимот маросими ўтказилди.

◆ Франциянинг 22 минтақасида маҳаллий ўз-ўзини бошқариш идораларига якшанба куни бўлиб ўтган сайловларда социалистлар, коммунистлар ва «кўкатпарварлар»дан иборат сўллар иттифоқи сезиларли муваффақият қозондилар. Аввал улар бу минтақалардаги фақатгина иккита маҳаллий ўз-ўзини бошқариш идораларида кўпчиликни ташкил этган бўлсалар, эндиликда сўллар камида 10 та минтақада устунликка эришдилар.

◆ Буюк Британия ташқи ишлар вазири Яқин Шарқ мамлакатлари бўйлаб сафари давомида Исроил Бош вазири Бениамин Нетаняху ва Фаластин раҳбари Ёсир Арофат билан учрашди. У Исроилни Иордан дарёсининг ғарбий соҳилида яҳудийлар учун янги уй-жойлар қуриш режасини бекор қилишга даъват этди.

◆ Катарда бўлиб ўтган «Ислом конференцияси» ташкилотига аъзо мамлакатлар ташқи ишлар вазирларининг учрашувида араб мамлакатларига Исроил билан алоқаларни яхшилаш бўйича қадамлардан ўзларини тийиб туришга қаратилган даъват қабул қилинди. Шунингдек, Афғонистонда бир-бирига қарши турган сиёсий кучлар билан музокаралар ўтказишга қарор қилинди.

◆ Россия бундан бироз илгари Норвегиянинг жосусликда айблаб 5 рус дипломатини мамлакатдан чиқариб юборганига жавобан Норвегиянинг икки дипломатини улар дипломатик мақомига тўғри келмайдиган ишлар билан шуғулланганликлари учун Россиядан чиқариб юбориш тўғрисида қарор қабул қилди.

◆ Японияда 19 мамлакатнинг 24 дипломати иштирок этган япон тили бўйича танловда Ўзбекистоннинг бу мамлакатдаги элчихонасининг иккинчи котиби Ботир Аллаев махсус совринга муносиб топилди.

◆ Мисрда ва у билан қўшни мамлакатларда бир неча кун давом этган қум бўҳронлари иқтисодиётга жиддий зарар келтирди. Бу табиий офат оқибатида бир неча киши ҳалок ҳам бўлди. Ҳозир қум бўҳронлари Туркияга етиб келди.

ЯНГИЛИКЛАР • ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР

Наврўз

ЧИРОЙ ОЧИБ

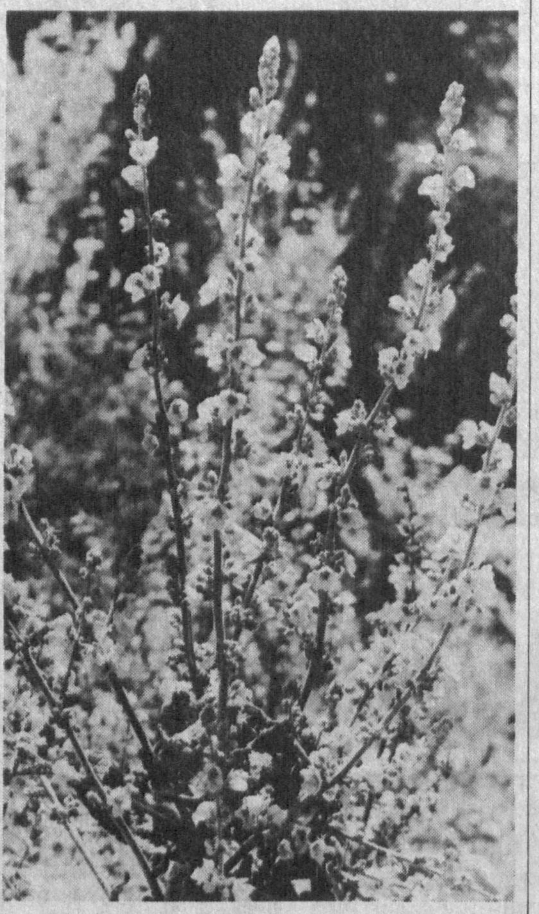

Мирзо Улуғбек туманида 50 та маҳалла, коммунал фойдаланиш бошқармасига қарашли 9 та ижара корхоналари мавжуд. Маҳаллалар, мавзелар бўйича 4 та ҳудудга бўлинган. Туман ҳокимлиги раҳбарлари шу ҳудудлар бўйича мутасаддилик қиладилар.

Бу йилги Наврўз байрамини туман аҳли муносиб кутиб олишга ҳаракат қилмоқда. Шу мақсадда туман ҳокими А. Мажидов бошчилигида санитария ҳолатини ҳамда ободонлаштириш ва тозалаш ишларини мунтазам ташкил этиш ва назорат қилиш тўғрисида фаолият кўрсатувчи комиссия тузилди.

Комиссия қарорига асосан кўчалар, хиёбонларни ободонлаштиришни талаб даражасига келтириш корхона ва ташкилотларга бириктириб қўйилди. Ташкилот раҳбарлари иш режаларини ишлаб чиқдилар. Туман ободонлаштириш бошқармаси Наврўз умумхалқ байрамига қизғин тайёргарлик кўрди. Кўчалардаги суғориш тармоқлари, ариқларни тозалаш каби ишлар сифатли адо этилди. 150 туп манзарали, 500 дона мевали, 500 та буталар экиш жадал олиб борилмоқда.

Туман ҳудудидан 5 та канал / умумий узунлиги 23,9 километр/ оқиб ўтади. Каналлар дов-дарахтларни, хиёбонларни сув билан таъминлаш, сепиш учун мўлжалланган. Ариғу каналларни тозалаш ва экологик ҳолатини сақлаш борасида ҳам тадбирлар ишлаб чиқилган. Шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси томонидан ушбу режа тасдиқланган. Наврўз байрами арафасида каналларни тозалаш тугалланди.

Маҳаллаларда ҳам Наврўз байрамига қизғин тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда. Кўп қаватли уйларнинг ички ҳовлилари, кўчалар, ариқлар тозаланиб, зарур жойларга, ободонлаштириш бошқармаси томонидан ахлат қутилари қўйилди.

Шунингдек, истироҳат боғларида ҳам ободонлаштириш ишлари олиб борилди. Хуллас туман айёмни чирой очиб қаршиламоқда.

Исмоил ШАМСИМУҲАМЕДОВ,
Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмитасининг бўлим бошлиғи.

Мушоира

НАВРЎЗИ ОЛАМ

Баҳри диллар очилди, кўзлар тўймайди боқиб,
Она замин безанди, алвон-алвон гул тақиб,
Қуёшнинг оташ нури куртакларга хуш ёқиб,
Бодом, ўрик, шафтоли, олма гуллабди такрор,
Келди Наврўзи олам айни фасли навбаҳор.

Сочин тарар ҳур қизлар ўсмалардан қўл толди
Дутор, танбур, чилдирма шодлик куйини чалди,
Чеҳраларда севинч бор, гина-кудрат йўқолди,
Ўйин- кулги авжида, Наврўзим сенга ёр-ёр,
Бу Янги йил — Наврўзга етган-етмаганлар бор.

Янграсин шўх наволар, янграб кетсин самолар,
Ҳар оила бир Ватан, унга катта эътибор,
Аҳли олам қўл чўзиб бўлди бизларга ҳамкор,
Тинчлик сиёсатида Ватан ҳурмати бисёр.
Шул сабаб бу юртимда ҳар кун Наврўзу баҳор...

Неча миллат бунда дўст яшар тинч-тотув омон,
Соғлом авлод ўссин деб, юртбошимиз меҳрибон,
Ўзбек давлати, халқин таниди бутун жаҳон,
Не истасак бизда бор, мудом қўлимиз баланд,
Гуллаб, яшнаб Ватаним минг йиллаб кўрсин баҳор.

Турсун ПЎЛАТ,
уруш фахрийси.

ЮРАГИМДА ИЛҲОМ

Ўлкамиз узра сепини ёзиб,
Наврўз келди муборак айём.
Бу айёмни, дўстлар, қутлашга,
Юрагимда жўш урар илҳом.
Элнинг минг бир қадриятлари,
Улуғланар Ўзбекистонда,
Наврўзимнинг шодиёнаси,
Мавж урмоқда бу гулистонда.
Дўстлар яна сиз бизни ҳамдам
Қувонтирар баҳору Наврўз.
Табриклашиб бир-биримизни,
Айтажакмиз шукроналик сўз.
Раққосалар очиб, кенг қулоч,
Хиром этар завқларга тўлиб.
Хонандалар қўшиғи янграр,
Хонишлари булбулдек бўлиб
Қир-адирга сепини ёзиб.
Наврўз келди, муборак айём.
Бу айёмни, дўстлар, қутлашга,
Ҳар бир қалбда жўшади илҳом.

Миржамол МИРЁҚУБОВ,
профессор.

БАҲОР

Олам узра нур таратиб,
Япроқлардан дур яратиб,
Зебоexternal, дил яйратиб,
Баҳор келди, келди баҳор.

Кўк кийсам дер қорли тоғлар,
Яшнаб кетди боғу роғлар,
Ўчди дилдан қишки доғлар,
Баҳор келди, келди баҳор.

Қир-адирда шўх болалар
Ўйнаб, терар гул-лолалар,
Кўкда қушлар ғавғо солар,
Баҳор келди, келди баҳор.

Гунафшалар элни безар
Деҳқон бобо дала кезар,
Мўл ҳосилга режа тузар
Баҳор келди, келди баҳор.

Темур ТУРСУН,
журналист.

ТАБИАТ ВА ИНСОН

№ 3 (75) Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмитасининг саҳифаси

Сарҳисоб

ЗИММАМИЗДАГИ ЮМУШ

Ҳар бир соҳада бўлгани каби атроф-муҳит муҳофазаси борасида ҳам қилинган ишларга бир бор назар ташлаш муҳимдир. Сабаби, қилинган ишлар кўздан кечирилади, камчиликлар аниқланади, режалар белгиланади.

1997 йилда шаҳримиз корхоналарида ўтказиш режалаштирилган 254 тадбирга 101,04 миллион сўм ажратилган эди. Белгиланган тадбирларнинг 149 таси атмосфера ҳавосини муҳофаза этишга, 105 таси эса сувларни тоза сақлашга бағишланганини таъкидлаб ўтиш жоиз. Зарарли моддалар чиқаришни эса йилига 2002,1 тоннага камайтириш кўзда тутилган эди. Жойлардаги жонкуяр кишилар ҳамда қўмитамиз назоратчиларининг саъй-ҳаракатлари билан 165 тадбир тўла-тўкис адо этилди. Унга 1073,4 миллион сўм сарфланди. Атмосфера ҳавосига зарарли моддалар чиқиши 1791,6 тоннага камайди. Улар орасида азот окиси /115,3 тонна/, углерод окиси /1328,4 тонна/, углеводород /217,9 тонна/, олтингугурт ангидирид /72,2 тонна/ борлигини ҳисобга олсак, бажарилган ишларимиз кўламини тасаввур этсак бўлади. Салор каналини ифлослайдиган йилига 82,8 минг кубометр оқава ташлайдиган бир манба, яна шаҳар оқавасига тушадиган битта чиқинди манбаси барҳам топганини, бир кеча-кундузда 10 кубометр сарфи бор айланма сув тизими ишга тушганини, 338,6 минг кубометр тоза сув иқтисод этилганини қайд этсак, бу кўлам яна ҳам ойдинлашади.

Бугун биз табиатни муҳофаза этишдек долзарб масалага етарлича эътибор бериб, ўз зиммаларидаги бурчларини бажарган корхоналар раҳбарлари, ишчи-хизматчиларига миннатдорчилик билдирамиз. Эътибор беринг-а:

- «Тошиссиқликмарказ» ишлаб чиқариш бирлашмасидаги қозонда созлаш ишлари аъло даражада тугалланди. Бошқа қозонларда ёнилғидан икки карра фойдаланиш йўлига ўтилди, оқибатда атмосферага чиқадиган 25 тонна азот окиси йўқотилди.
- Агрегат заводида янги компрессор йиғилиб, айланма сув тизимига уланди. Тоза сув иқтисоди 25,3 минг кубометрга етди. Шаҳар канализациясига йилига 25,3 минг кубометр оқава сув ташлайдиган манба тугатилди.
- «Подъёмник» ҳиссадорлик жамиятининг А ва Б ҳудудларида қозонхоналарда ёқилғини режимли карталар бўйича ёқиш ишлари тугалланди.
- «Ўзбеккишлоқмаш» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятида вагранкалар газ билан ишлашга ўтказилди, атмосферага зарарли моддалар чиқиши 30 тоннага камайди.
- «Тошшаҳарйўловчитранс» давлат ассоциацияси ишга яроқсиз ҳолга келиб қолган автобусларни ҳисобдан чиқариш ҳамда 278 та янги «Мерседес» автобусларини олиш, шунингдек, двигателларни батамом таъмир этиш ҳисобига атмосферага чиқаётган зарарли ва заҳарли моддаларни 1179 тоннага камайтиришга эришди.

Мамнуният билан қайд этамизки, бундай корхоналар, ташкилотлар сафи йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. Лекин таассуф билан айтамизки, «Ўзтемирйўлмаштаъмир», «Тошқишлоқмаш», «Ўзбеккабель» давлат ҳиссадорлик жамиятлари, «Ўзиккиламчиранглиметалл», «Тошкентиккиламчиқораметалл» ҳиссадорлик жамиятлари, «Тоштўқимачимаш» заводида бир қатор юмушлар бажарилмади.

1997 йилда бир қатор корхоналарда атроф-муҳит муҳофазасига оид талай ишланмалар амалга оширилди. Жумладан:

- «Алгоритм» заводида «Ал-Нур» фирмаси таркибида симоб бор бўлган ишдан чиққан люминисцент чироқларга қайта ҳаёт бағишлашни ишлаб чиқди.
- «Ўзбекистон» ҳиссадорлик жамиятида таркибида хром бўлган гальваник чиқитлардан ишлаб чиқаришда фойдаланиш технологияси ишлаб чиқилди.
- «АБК» кичик қорхонасида таркибида ойна бўлган турли чиқиндилардан фойдаланилмоқда.
- «Совпластитал» қўшма корхонасида ишлаб чиқаришда ҳосил бўлган чиқиндилар қайта ишланмоқда.
- «Полимер» ҳиссадорлик жамияти ва «Ўзэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмасида пластмасса маҳсулотлар чиқиндиларидан фойдаланилмоқда.
- «Тошкент трактор заводи» давлат ҳиссадорлик жамиятида, «Тошқишлоқмаш», «Компрессор» заводларида, «Тошкент» тепловоз депосида ишлатилган мойларни қайта ишловчи қурилмалар ишга тушди.
- «Асбобсоз» заводида, «Экр Алоқа» кичик корхонасида ичимлик сув ва шарбатлардан бўшаган алюмин банкалар ва автомобиль ғилдиракларини қайта ишловчи махсус қурилма яратилди.
- «Селта» қўшма корхонаси мотор заводида люминисцент чироқларни қайта ишловчи мосламани ишга туширди.

Ўтган йилда ўзининг ижобатини топмаган талайгина масалалар борки, улар гарчи оддийгина кўринса ҳам аҳамияти каттадир. Чунончи:

— Капрон ғилдиракларни;
— Самолёт ғилдиракларни;
— Реклама мақсадларида ишлатиладиган, умуман, барча турдаги халқ хўжалигида ишлатиладиган люминисцент чироқларни;
— Аккумулятор корпусини;
— Батареяларни;
— Таркибида оғир металлар бўлган гальваник чиқиндиларни;
— Машиналарни ювиш жойларидаги ўраларда ҳосил бўлган чиқиндиларни зарарсизлантиришга эътибор бериш бу йилги вазифаларимизнинг бир қисмини ташкил этади.

Қўмитамиз назоратчилари транспорт воситаларини айниқса, синчиклаб текширдилар. Улар 149 автохўжаликда табиат муҳофазасига бўлган эътиборни кўздан кечирдилар. 1179 автомобилнинг 73 таси мутлақо носозлиги маълум бўлди. Дудбуруни текширилган 189 автомобилнинг 25 тасидан меъёрдан бир неча баробар ортиқ заҳарли тутун чиқаётгани аниқланди. Оқибат натижада масъул шахсларга 41850 сўм жарима солинди. 528 та йўриқномалардан 423 таси тўла бажарилганини эътироф этишимиз керак. Ўтган йилнинг апрель-май, сентябрь-октябрь ойларида ўтказилган «Тоза ҳаво» тадбирининг аҳамияти катта бўлди. Тадбирдан маълум бўлишича кўпгина автобус саройларидаги транспорт воситалари мукаммал эмас. Бу ҳол атмосфера ҳавосининг жиддий ифлосланишига олиб келади.

Худди шундай, сувларнинг тозалигига ҳам жиддий эътибор беришимиз зарур. Чунки сув — оби ҳаётдир. Оби ҳаёт эса тоза, мусаффо бўлиши зарурлигини ҳаммамиз чин қалбдан англаб етишимиз шарт. «Сувсоз» тресіти Салор станциясида бир кеча-кундузда 150 минг кубометр сувни қайта ишловчи тозалаш мажмуини ишга туширишни айни муддао бўлди. 53 ярим километр канализация тармоқларининг қуриб, ишга туширилиши ҳам таҳсинга сазовордир. Айниқса сув хўжалиги тизими идоралари, шаҳар ҳокимлиги хизматлари билан биргаликда 2005 йилгача мўлжалланган шаҳримиздаги экологик ҳолатни соғломлаштиришга мўлжалланган тадбирлар дастурининг тузилиши катта аҳамиятга эга бўлди.

Атроф-муҳитнинг муҳофазаси бугунги кунда инсониятнинг энг долзарб масаласи эканлигини жаҳон аҳли эътироф этмоқда. Бу масалага республикамизда, шаҳримизда қатъий талаблар асосида ёндошилаётир. Табиатнинг поклиги, тозалиги бу инсон умрининг узайиши, соғлом наслимизнинг камолга етиши демакдир. Қўмитамиз назоратчилари, жонкуяр ходимлари бу йил табиатни асрашдек муқаддас ишга ўзларининг муносиб улушларини қўшадилар.

Шавкат ЭРГАШЕВ,
Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси раисининг ўринбосари.

Ҳуқуқ

ПОЙДЕВОР ҚЎЙИШДАН ОЛДИН

Давлат экологик экспертизаси табиатни муҳофаза қилиш қонунларига, қоидаларига, зиён етказадиган объектларни қуришнинг олдини олиш мақсадида ўтказилади.

Шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмитасининг экологик экспертиза бўлими объектларни экспертизадан ўтказишни ташкил этади, ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикаси «Табиат муҳофазаси ҳақида»ги қонунининг 25-моддасига амал қилади.

Қурилажак объектни лойиҳалашдан аввал кўзда тутилган мақсадлар, фаолиятдан мақсад баён этилган хабарнома ёзиб, экологик экспертизага топширилади. Объектнинг атроф-муҳитга таъсирини белгилаш жараёни қуйидагича кечади:

Аввал атроф-муҳитга таъсир кўрсатиш ҳақида ариза берилади. Унда қуйидагилар акс этиши лозим:

— Лойиҳадан кўзда тутилган мақсад, муқобил майдон ва жойни аниқлаш;

—Қатъий, сон ва фойдали, техник-меъморий, режалаштирилган ва бошқа лойиҳавий ечимларни танлаш учун тайёрланади. Ҳужжат ҳар бир кўзда тутилган жойдаги қурилиш учун тайёрланади. Лойиҳанинг айнан шу қисмида тубандаги ахборотлар бўлиши керак:

— атроф-муҳитнинг ўзига хослигининг баёни;
— муқобилларнинг таҳлили ва баҳоси;
— лойиҳа нусхаларининг баёни;
— табиатга таъсир этувчи асосий манбаларнинг тавсифи ва таъсир этиш мезони.
— атроф-муҳитнинг мумкин бўлган ўзгариши ҳақида экспертлар хулосаси;
— табиатни муҳофаза қилиш учун қурилажак тадбирлар ҳақидаги баённома.

Атроф-муҳитга таъсир кўрсатиш ҳақидаги ариза лойиҳаси текшириш, илмий тадқиқ этиш асосида давлат органлари, бошқарма, назорат бўлимлари томонидан ўрганиб чиқилганидан кейин зарур шарт-шароитларга амал қилинган ҳолда ишлаб чиқилади. Бунда табиий ҳодисалар, уларнинг олдини олиш, оқибатларини тугатиш ҳам ҳисобга олинади. Зарурати туғилган тақдирда лойиҳа жамоат муҳокамасига тақдим этилади.

Жамоат муҳокамаси ишланаётган лойиҳа ва фаолиятга қизиққан томонларга ахборот бериш мақсадида ўтказилади. Бунда лойиҳанинг барча жамоатчилик учун тегишли бўлган тарафлари аниқланади. Барчага мақбул бўладиган нусха танлаб олинади. Билдирилган фикрлар асосида лойиҳа таҳрир қилинади.

Лойиҳани ишлаб чиқиш жараёнида, уни қайта қуриш, техник томондан қайта жиҳозлаш, кенгайтиришда ҳам барча ишлар, ҳужжатлар юқоридаги каби тайёрланади ва амалга ошириш учун хулосаланади.

Шундай қилиб, то хўжалик фаолияти юритилгунга қадар лойиҳа мутасаддиси экологик экспертиза хулосасини олиши зарур. Шундай ижобий хулоса бўлмаган тақдирда қурилишга, бирон бир объектни ишга туширишга рухсат этилмайди.

Шукур ҲИДОЯТОВ,
Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси экологик экспертиза бўлими бошлиғи.

Яккасарой туманида 33 та йирик корхона бор. Улар маълум миқдорда атмосфера ҳавосини ифлослантирувчи манбалар орқали ҳавога зарарли моддалар чиқаради. Чунончи, 1996 йили атмосферага 1332 тонна зарарли модда чиққан бўлса, 1997 йилда 1095,3 тоннани ташкил этган эди.

Ҳамма корхоналарда атмосфера ҳавосини доимий ифлослантирувчи моддалар зарарли таъсир кўрсатиш меъёрлари бор. Меъёр бўйича туманда йилига 1790,2 тонна зарарли модда ташкил этган. Кўриниб турибдики, бу борадаги меҳнатимиз зое кетмаяпти.

Туманларда

СИЗ ҲАМ НАФАС ОЛАСИЗ-КУ!

Тумандаги корхоналарда ҳавога зарарли таъсир кўрсатишни камайтириш режа-тадбирлари ишлаб чиқилган. Уларнинг аксарияти эса бажарилган.

«Тошиссиқликмарказ» корхонасида доимий атмосфера ҳавосини ифлослантирувчи манбалар сони 46 та бўлиб, улардан атмосфера ҳавосига 1997 йилда 574 тонна углерод оксиди, диоксид азоти, азот оксиди, чанг ва газлар чиққан. У туман ҳавосига салбий таъсир кўрсатиши тайин, албатта.

Корхонада атмосфера ҳавосига зарарли таъсир кўрсатишни камайтириш учун ярим миллион сўм ажратилди. Қилинган ҳаракатлар натижасида ҳавонинг ифлосланиши 6 тоннага камайди. Корхонанинг ўз лабораторияси мавжуд. У жадвал асосида атмосфера ҳавосини ифлослантирувчи моддалар миқдорини текшириб туради.

«Тоштўқимачимаш» корхонасида доимий атмосфера ҳавосини ифлослантирувчи манбалар сони 250 та, улардан 89 тасига махсус чангютгич ускуналари ўрнатилган. Ўтган йил давомида корхона 115 тонна зарарли моддалар билан атмосфера ҳавосини «бойитган».

Корхонада атроф-муҳит ҳимоясига 1,45 миллион сўм ажратилди. Лекин унинг 0,45 миллион сўми харажат қилинди. Агар барча маблағ ўзлаштирилганда натижа кутилганидан аъло бўлар эди.

«Тош КСМ» ҳиссадорлик жамиятида 21 манба бўлиб, 1997 йилда атмосфера ҳавосини улардан чиққан салкам 30 тонна зарарли чанглар ифлослантирган.

Атмосфера ҳавосига зарарли таъсир кўрсатувчи моддаларнинг миқдорини камайтириш мақсадида БРС бўлимида ифлослантирувчи манбага 3-марта махсус тозалаш ускунаси ўрнатиш режалаштирилган. Афсуски бу тадбир неча йиллар давомида бажарилмай келинмоқда. Мутасаддиларнинг виждони тилга кириб зора бу йил амалга ошса.

Йўловчиларни вагон билан таъминлаш ва вагонларни таъмирлаш маъмурияти ҳам бошқа корхоналардан «орқа»да қолмаяпти. Ҳавони ифлослантирувчи 52 манба 27 хил ингридиентларни чиқаради. Ёғоч ишлаб чиқариш корхонаси шаҳарнинг 4 та туманига жойлашган, 61 та ҳавони булғовчи манбаси бўлган ҳамда уларнинг 56 тасига чангютгич ускуналари ўрнатилган.

Корхона 1997 йилда 25 минг сўм сарфлаган. Натижада зарарли моддалар 1,5 тоннага камайган.

«Абдурашид» хусусий фирмаси ҳавога 106,4 тонна зарарли таъсир кўрсатган. Ишлаб чиқилган меъёрлар бўйича ҳавони ифлослантириш рухсатномасида 106,842 тонна кўрсатилган. Фирма 1995-1997 йилда умуман қилинган ишлар ҳисоботини топширмаган.

Туман бўйича 1997 йилда атмосфера ҳавосига зарарли таъсир кўрсатишни камайтириш мақсадида 10 та тадбир ўтказиш режалаштирилган эди. Уларнинг 8 таси бажарилди. Бунинг учун 2,44 минг сўм сарфланиши керак эди. Лекин 1,61 миллион сўм харажат қилинди. Зарарли моддалар эса 17,4 тоннага камайди.

1998 йилда туманда доимий атмосфера ҳавосини ифлослантирувчи зарарли манбалар таъсирини камайтириш учун 18 та режа-тадбирлар тузилди. Умид қиламизки улар албатта бажарилади. Ахир шаҳримиз ҳавоси тоза бўлса ҳамма учун ҳам фойдали-ку. Бу ҳаводан мутасаддилар ҳам нафас олади-ку.

Мактуба УМАРОВА.

«Улуғ ва бахтиёр оила» танловига

ИНСОН УМРИНИНГ ЗИЙНАТИ

— Ҳаётингиздаги энг бахтли кунингиз?

— Етмиш учинчи йилнинг Наврўзи.

— Ҳаётингиздаги энг севинган кунингиз?

— Етмиш тўртинчи йилнинг Наврўзи.

— Ҳаётингизда энг ҳаяжонга тушган кунингиз?

— Яшашдан умидини узган инсонга яна ҳаёт бахш этган куним...

Рўзимурод ака билан учрашганимда у кишига берган юқоридаги учта саволимга қайтарилган жавобларда бир олам маъно бор. Келинг, энди ана шу жавоблар мағзини чақайлик.

... Ўшанда, ҳаммаёққа баҳор чечаклари ўз маржонини таққан кезда, яъни 1973 йилнинг 21 март куни Рўзимурод ака илмий изланишларини ниҳоясига етказиб, номзодлик диссертациясини муваффақиятли ҳимоя қилди. Бу куннинг яна бир нашъу намоси шунда эдики, худди шу куни уни қутлаш учун мўъжазгина қаҳвахонага йиғилган меҳмонлар Рўзимурод билан Зулайҳонинг бахт ва висол кечасини ҳам бирга нишонлашган эди...

...1974 йилнинг Наврўзи Рўзимурод аканинг ҳаётида энг севинчли кун бўлганининг боиси шу куни унинг оиласида фарзанд туғилди. Рўзимурод ака билан Зулайҳо опанинг ўшандаги севинчининг чеки йўқ эди...

...Рўзимурод ака ҳаётидаги энг ҳаяжонли кун — бу унинг яшашдан буткул умидини узган инсонни операция қилиб (буни қарангки, ҳисоб бўйича у ўн беш мингинчи операция эди) кўзларида унга нисбатан яна ҳаётга қайтарганлиги учун изҳор этилган туйғуларга шоҳид бўлиш эди...

Ҳа, биз бугун ҳикоя қилаётган Рўзимурод ака ва Зулайҳо опалар ўзларининг чорак асрлик бирга турмушларида яна қанчадан-қанча шодликларнинг, қувончли воқеаларнинг гувоҳи бўлишди. Улар ўзларининг никоҳ тўйлари куни келин-куёв шаънига билдирилган эзгу тилакларнинг рўёбга чиқишини ҳаётда ўз кўзлари билан кўришга муяссар бўлдилар. Бинобарин бундай тилакларни изҳор этган кимсан Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, тиббиёт фанлари доктори, профессор, ёзувчи Ҳаким Зоҳидий ҳам, тожикистонлик академик Яхё Раҳимов ҳам, профессор Султон Долимов ҳам уларга қўша қариб, қобил фарзандларга бош бўлиб, уларнинг камолини кўришни ният қилган эдилар.

Мана энди қарабсизки, ана шу эзгу ниятлар ҳаётда ўз ижобатини топиб турибди.

— Йигирма беш йиллик турмушимиз пайтида бирор марта бўлсада орамизда дилхиралик бўлмади, — дейди Рўзимурод ака. — Менинг оила танлашда ҳам омадим бор экан. Тақдирни қарангки, каминани Зулайҳодек оқила ва

меҳрибон қиз билан учраштирди. Бундан мен доимо Яратганга шукроналар айтаман.

— Танишишимиз жуда антиқа бўлган, — деб суҳбатга қўшилади Зулайҳо опа. — Раҳматли қайнотам хаста бўлганларида болаларимнинг дадаси уларни кўргани Каттақўрғоннинг Мойбулоқ қишлоғига борганлар. Ўшанда шу ердаги мактабда муаллимлик қилардим. Йўлда, аниқроғи автобусда ёнма-ён ўтириб қолдик. Шу баҳона бир-биримиз билан танишдик.

— Кейин-чи, — деб қизиқиб сўрайман Зулайҳо опадан.

— Ҳамма гап ана ўшанда-да, — дейди кулиб у. — Мен билим юртини тугатиб, Пайшанба қўрғонидаги мактабда ишлай бошладим. Кейин билсам шу мактабда Рўзимурод акамларнинг оналари — раҳматли қайнонам Азизахон

опа ўқитувчилик қилар эканлар. Жуда кўп зимдан мени кузатиб юрардилар. Йўқ, уларнинг ўғиллари билан хат ёзишиб туришимни умуман билмасдилар. Буни қарангки, бир куни Тошкентдан хат билан суратлари келди. Суратга боқиб турганимда бўлғуси қайнонам тасодифан келиб қолдилар. «Бу йигитни қаердан танийсиз?», — дедилар кулиб. Мен гуноҳкор боладек индамай туравердим. Кейин улар сўзларини давом эттириб дедилар:

— Бу менинг ўғлим Рўзимурод бўлади, ҳозир Тошкентда илмий иш билан машғул. Ҳадемай фан номзоди бўлади...

Хуллас, бу гапларнинг ҳаммасидан Рўзимурод акам хабардор бўлибдилар. Орадан кўп ўтмай уларнинг ўзлари келиб ҳамма нарсани ҳал қилдилар. Ота-онам уларга турмушга чиқишимга монелик қилишмади... Шундай қилиб Наврўз куни тўй кечамиз бўлди...

Биз эр-хотин Турдиевлар билан узоқ суҳбатлашиб юқоридагига ўхшаш кўпгина завқли ва қизиқарли ҳаёт лавҳаларидан огоҳ бўлдик, бу оила пойдевори доимо ўзаро ҳурмат ва ишонч асосига қурилгани бу ерда ҳукм суриб келаётган тотувликнинг асл боиси эканлигига ишонч ҳосил қилдик.

Бу орада оилада бирин-кетин фар-

зандлар дунёга келди. Зулхумордан кейин Дилхумор, сўнг Раъноxон ота-онага бир олам қувонч олиб келишди. Уларни тарбиялаш ва ўқитишни ўйлаган Рўзимурод ака ва Зулайҳо опалар фарзандларининг комил инсон бўлиб етишишлари йўлида бор куч ва ғайратларини аямадилар. Ўша никоҳ кечасида уларнинг оиласида фақат тўю тантаналар бўлишини орзу қилганларнинг ниятлари ушалди. Зулхумор ва Дилхуморлар вояга етгач уларнинг уйидан совчиларнинг қадами узилмай қолди. Рўзимурод ака ва Зулайҳо опалар қуда-андали, неварали бўлишди. Куёвлари Бахтиёр ва Шуҳратжон уларга ўғилдек фарзанд бўлишди. Невaралари Зилола, Зафар, Зиёдахонлар бобожони билан бувижонисини бир ҳафта кўрмаса хархаша қилиб қўйишмайди. Улар бутун оила аъзолари билан тўкин дастурхон атрофида жам бўлишганида хонадонлари янада ўзгача файзга тўлади.

— Инсон ҳаётга бир марта келганидан кейин унинг гаштини суриши, одамларга қўлидан келган яхшиликни қилиши керак, — дейди Рўзимурод ака. — Ўтаётган умримдан мамнунман. Одамлар хизматига камарбаста бўлаётганимдан, уларнинг шикаста қалбларига дармон бўлаётганимдан севинаман. Узоқ йиллардан бери хизмат қилаётган пойтахтимиздаги 17-клиник касалхона жамоаси орасида ҳурмат-эътиборим борлигидан фахрланаман...

Ҳа, одамлар раҳматига сазовор бўлиб яшашга нима етсин! Рўзимурод ака ва Зулайҳо опалар ана шундай бахтга муяссар бўлаётган минглаб бахтли оила соҳибларидан биридир. Уларнинг ўзлари меҳнат қилаётган ишхоналарида ҳам, истиқомат қилаётган Мирзо Улуғбек туманидаги «Турон» маҳалласида ҳам ҳурмат-эътиборлари ўзгача. Бу оила соҳиблари маҳалланинг тўй ва бошқа маросимларида ўз хизматларини аяшмайди. Қўни-қўшнилар билан ширин муомалалари туфайли бир гаплашган одам улар билан яна суҳбатлашсам дейди.

...Мақоламизни инсон ҳаётидаги энг бахтли, энг севинчли, энг ҳаяжонли кунлардан бежиз бошламаган эдик. Чиндан ҳам бундай файзиёб кунлар инсон умрининг гултожиси, ҳаёт зийнатидир. Биз бугун сизга таърифу тавсиф қилган Рўзимурод ака ва Зулайҳо опа Турдиевлар ана шундай ҳаёт завқидан баҳраманд бўлиб келаётган қалби дарё, меҳр-оқибатли, саховатли кишилардир. Уларга чиндан ҳам ҳавас қилса арзийди!

Солиҳ ЁҚУБОВ.

СУРАТДА: Рўзимурод ака ва Зулайҳо опа Турдиевлар оиласида.

Рустам Шарипов олган сурат.

Наврўз

(Охири. Боши газетанинг олдинги сонида.)

— Аҳсан-аҳсан офарин! Бу қизнинг қанчалик ёқимли ва ширин овози бор?!

Эркак овозини яқиндан эшитган қизлар уялишиб, чодраларини бошларига ташлаб, жим қолдилар. Узоқроқда овқат пишираётган аёл — Ойшажоннинг онаси деворга яқинроқ келиб қараса, Амир Алишер Навоий оталарча меҳрибонлик ила қизлар билан суҳбатлашаётган эди. Ойшажоннинг онаси уялиб туришган қизлар номидан Амир Алишер Навоийга хитобан чуқур эҳтиром ила шундай арз қилади:

— Ҳазрати Амир саломат бўлсинлар, Оллоҳ таоло умрларини зиёда этсин. Мен — содиқ навкарингиз Жамолиддин Исҳоқнинг аёли бўламан ва мана бу ҳозиргина қўшиқ айтган қиз — менинг қизим — Ойшажондир.

— Биз бугун Хиёбон атрофида қадам ташлаб юрган эдик, ёқимли ва дилнишин овозинг бизни бу ерга олиб келди. Қизим, қани айт-чи, бу қўшиқни кимга атаб айтдинг?

Қиз бироз уялиб ибо билан жавоб берди:

— Ҳазрати Амир, саломат бўлсинлар. Сизнинг лутфу иноятингиз билан шу кунларда Ҳиротда ҳамманинг қалбида бир эзгу орзу пайдо бўлган. Ҳар ким сидқидилдан орзу қиладики, Сизнинг улкан карвонларингизга қўшилиб Балх томонга, Мозори Шарифга борсалар ва Ҳазрати Али муборак туғларини кўтариш маросимида иштирок этсалар. Бундай ширин орзу бутун балоғатга етган қизлар қатори менинг қалбимда ҳам пайдо бўлди, мен ҳам Сиз ташкил этган карвонларга қўшилиб Мозори Шарифга сафар этишни истайман.

— Аммо бу сен шаънига қўшиқ тўқиган ва сенинг ажойиб муҳаббатингга мустафид бўлган Мулло Мамажон деган бахтиёр йигит ким бўлди экан, қизим? — кулиб сўради Навоий.

Шу куни Алишер Навоий икки ёшнинг ишқидан воқиф бўлди. Ошиқ ва маъшуқаларни бир-бирига тезроқ қовуштириш зарурлигини кўнглига тугиб қўйди.

Мулло Муҳаммаджон ўша кунлари ғоятда дилгир, ўз тақдиридан ниҳоятда нолиб юрар эди, ҳар доим маҳбубасини излаб борадиган севимли жой — Қаранфил булоғи ёнига ҳам бормай қўйган эди.

Кунлардан бир куни Мулло Муҳаммаджон мадрасага бориб, дарсларини ўтказди-да уйига қайтмоқчи бўлиб турган бир пайтда мадраса раҳбарлари уни Амир Алишер ҳазратлари ўз ҳузурларига чақиртирганларини айтдилар. Мулло Муҳаммаджон баттар саросимага тушди. Ёш мударрис мадрасадан чиқиб Амир Алишер ҳазратлари ҳузурига йўл олди. Йўлда уни минг хил ўйлар чулғаб олган эди: «Тағин, золим саркарда Жамолиддин Исҳоқ Амирга ҳам арз этган бўлса, Амир аччиғланиб мен шўрликка бирор жазо берсалар-а». Аммо Навоий меҳрибонлик билан Мулло Муҳаммаджонга қаради ва унга мулойим товуш билан деди:

— Эшитишимга кўра, сен сўнгги вақтларда мадраса дарсларига камроқ борар эмишсен, бирор ғаминг, ё мушкулотинг борми, Мулло?

Мулло Муҳаммаджон саросимага тушиб, тутилиб ғулдиллаб шундай жавоб берди:

— Ҳазрати Амир саломат бўлсинлар, мен бир фақир ва бечора мударрисмен. Сизнинг лутфу меҳрибонлигингиз туфайли баҳоли-қудрат мударрислик қилиб турибман.

— Йўқ, Мулло Муҳаммаджон, мен ҳамма асрорингдан огоҳмен, ҳеч нарсани яширмасдан менга айта бер! — Амир унинг оғир руҳий вазиятини сезиб, оталарча меҳр ва муҳаббат, мурувват ва меҳр-шафқат билан ундан яна сўради:

— Нега индамайсан, Мулло Муҳаммаджон, қани айт-чи, Ойшажоннинг ҳолидан хабаринг борми?

Севимли дилдори Ойшадан тамоман умидини узган ва қаттиқ ноумидлик ҳолатига келиб, ғоятда эзилиб юрган Мулло Муҳаммаджон ниҳоятда ҳаяжонланган, шодлик ва масрурликнинг иссиқ ва қайноқ ёшлари кўзларини тамоман қоплаб, Ҳазратнинг меҳрибон қўлларини олиб кўзларига суртиб кетма-кет ўпар эди. Амир Ҳазратларидай меҳридарё ва муҳтарам зотнинг ҳимоясини сезиб, ўзини ғоятда бахтиёр ҳис қилар эди. Шу аснода оташин ишққа, муҳаббатнинг ажойиб қудратига, бузургвор илоҳий неъмат бўлмиш ишқнинг ғоят зўр ва қудратли мўъжизасига яна бир бор тўла ишонган эди.

Мулло Муҳаммаджон улуғ Амир ҳузуридан қушдай енгил бўлиб чиқди, бечора ва нотавон отасини хурсанд қилмоқ учун уйига шошилиб келди ва Амир ҳазратлари билан бўлган воқеани бирма-бир отасига ҳикоя қилиб берди. Ноумидлик бутун қалбини, вужудини қоплаб олган, ўғли деб ғоятда таҳқирланган ва кўчага чиқолмай қолган бечора отанинг кўзларида яна умид учқунлари пайдо бўлди.

Эртасига Навоий ҳазратларининг ўзлари Мулло Муҳаммаджон оиласи номидан Ойшажонни сўраб Жамолиддин Исҳоқнинг уйига совчиликка бордилар. Саркарда Жамолиддин Исҳоқ Амир ҳазратларининг муборак қадамлари ўз остонасига тушганлигидан бағоят шодмон бўлиб, нафақат қизи Ойшани «Мулло Муҳаммаджонга беришга, балки тўй харажатларининг ҳаммасини ўз гарданига олишга» тайёр эканлигини Амир ҳазратларига маълум қилди. Бироқ Амир Алишер бунга рози бўлмади ва бу иккала ёшнинг тўй шодиёнасини ўзлари ўтказмоққа майли борлигини изҳор этдилар. Шундай қилиб, бутун Ҳирот аҳолиси карвонлар уюштириб, Мозори Шариф сафарига отланаётган пайтда Мулло Муҳаммаджон ва Ойшажоннинг тўй шодиёнаси ўтказилди. Ва бу иккала ошиқ ва маъшуқа билоҳира, Ҳазрати Навоийнинг лутфи ва эҳсони билан бир-бирларининг висолига етишдилар. Тўй тантанаси пайтида бошқа қўшиқлар билан бир қаторда Ойшажон томонидан тўқилган ажойиб қўшиқ ҳам Ҳиротнинг моҳир созандалари ва хонандалари томонидан ижро этилди:

Биё, бурим ба Мозор, Мулло Мамажон,
Сайри гули лолазор, воҳ-воҳ, дилбаржон...

Шу зайлда Мулло Муҳаммаджон ва Ойшажонлар ҳам бошқа ёшлар, қарилар, барча аҳоли билан бир қаторда биргаликда карвонларга қўшилиб Ҳиротдан Балх томонга равона бўлдилар, Мозори Шарифда Ҳазрат Алининг муборак туғларини кўтариш маросимида иштирок этдилар.

Ушбу ишқ қиссаси Ҳиротда жуда машҳур. Ҳозир ҳам ҳар йили Наврўзда аҳли Хуросон Ҳазрат Алишер Навоийни эслайдилар. Ойшажон ва Мулло Мамажоннинг муҳаббатини тараннум этиб, куйлайдилар...

Ориф УСМОН.

Ҳамкасбларимиз

ЭНГ БИРИНЧИ КОТИБ

Ҳалигача марҳум Саъдулла Круматовнинг бир гапи сира эсимдан чиқмайди. У бир суҳбатда «Тошкент оқшоми» газетасининг биринчи сонини Турғун иккимиз тайёрлаганмиз» деб қайта-қайта айтганди. Мана, ўша Турғун Авазов бугун олтмиш ёшда.

Ўша пайтлари уни ҳазилкаш дўстлари «Энг биринчи котиб» дея аташарди. Сабаби, масъул котиблик вазифасини чин ихлос билан берилиб, адо этарди. Унгача у «Ёш ленинчи» (ҳозирги «Туркистон») газетаси таҳририятида масъул котиб эди. Қарийб, ўн беш йил мана шу газета таҳририятида ишлади. «Тошкент оқшоми» газетаси таҳририяти жамоаси тўлиқ жамланганидан кейин эса Турғун Авазов яна «Ёш ленинчи»га бош муҳаррир ўринбосари бўлиб ишга тайинланди. 1973 йил кузида «Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз» теле-радио дастури газетаси ташкил этилиб, Т. Авазов унинг муҳаррири этиб тайинланди. 1993 йили республикамизда бозор иқтисодиётига ўтилиши муносабати билан ўзбек тилида реклама-ахборот-тижорат нашри — «Ҳафтанома» чиқа бошлади, унга ҳам Турғун Авазов муҳаррирлик қила бошлаган. У ҳозир ҳам телерадио дастурига муҳаррирлик вазифасини оғишмай бажариб келмоқда.

«Оқшом»чилар жамоаси номидан, шунингдек ўз номимдан журналист дўстимиз Турғун Авазовга туганмас сиҳат-саломатлик ва улкан ижодий муваффақиятлар тилаймиз! Унинг ижодий ишида ҳамиша омад ёр бўлаверсин!

Олим ҚЎЧҚОРБЕКОВ.

Саломатлик

ШИФО БАХШ ЭТАЁТГАН ҚЎЛЛАР

Баъзан одамлар орасида «Фалончи қилтамоқ касалига йўлиқибди» деган гапни эшитиб қоламиз. Бундай пайтда айримлар «Боёқиш, начора, ризқ-насибаси тугаган экан-да» деб қўйишади. Қилтамоқ ҳақиқатан ҳам шунчалик хавфли, инсон умрига нуқта қўядиган хасталикми?

— Йўқ унчалик хавфли эмас, — дейди профессор Абдуҳаким Ҳожибоев. — Одамда қилтамоқ пайдо бўлганда қизилўнгачдан қуюқ овқат ўтиши қийинлашади, киши шунда ҳам бепарво юраверса, кейинчалик суюқ овқатлар ҳам ўтолмайдиган бўлиб қолади. Агар қизилўнгачда овқат туриб қолиши каби нохуш ҳолатни илк бор бошидан ўтказган одам дарҳол шифокорга мурожаат қилиб саломатлигини текширтирса ва операция қилдирса, бошланиб келаётган дарддан осон фориғ бўлади. Чунки саратон хасталиги ўзини дарҳол намоён этавермайди. Дард ривожланишининг биринчи ва иккинчи босқичларида қилинган операциялар ижобий натижалар беради, учинчи босқичдан ҳам нималарнидир умид қилиш мумкин. Аммо тўртинчи босқичга чиққан саратонга биз бас келолмаймиз. Дарднинг дастлабки босқичлари ундан огоҳ бўлиш ва илдизини қирқиб ташлаш учун одам вақти-вақти билан тиббий кўрикдан ўтиб туриши лозим.

Бугунги кунда Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигига қарашли академик Восит Воҳидов номли Жарроҳлик илмий марказининг қизилўнгач ва ошқозон жарроҳлиги бўлимида халқаро даражадаги жарроҳлик муолажалари ўтказилмоқда. Бўлим раҳбари, тиббиёт фанлари доктори Абдуҳаким Ҳожибоев қўл остидаги шифокор-жарроҳлар қилтамоқ хасталигидан ташқари қизилўнгачнинг чандиқли торайиши ҳамда кардиоспазм касалликларини ҳам операция йўли билан муваффақиятли даволашмоқда. Ушбу бўлим ўз соҳаси бўйича республикамизда ягона даволаш масканидир. Зеро қизилўнгач операцияси жуда мураккаб бўлиб, 5-6 соат давом этади.

— Оғир хасталикка учраб Жарроҳлик марказига шифо излаб келдим, — дейди зангиоталик деҳқон Жўра ҳожи Бердиев. — Инсон ёши улуғлашгандан кейин операция столига ётиши осон эмас экан. Бу ердаги шифокор жарроҳлардан фақат Абдуҳаким ака Ҳожибоевгина операция муваффақиятли ўтишига тўла кафолат беришини билдирди. У кишининг қўллари ҳақиқатдан ҳам беморга шифо ато этар экан. Мана ҳозир ҳеч нарса кўрмагандай бўлиб кетдим.

Қизилўнгач инсон танасининг жарроҳ учун жуда ноқулай жойига — киши кўкси оралиғига, яъни юракнинг орқасига ўрнашган. Баъзан шундай ҳам бўладики, хасталанган қизилўнгач ўрнига сунъий аъзо сифатида ўша бемор ошқозони ёки ичагининг бир қисми кесиб олиниб ўрнатилади. Бундай нозик операцияларни қилишда Абдуҳаким Ҳожибоевга жаҳон тиббиёти жарроҳлигидаги тажрибаларни мунтазам кузатиб бораётгани, уларни амалга татбиқ этаётгани, хорижий ҳамкасблари билан алоқалар ўрнатганлиги қўл келмоқда. Хусусан, у ўтган йили Мексиканинг Акапулько шаҳрида бўлиб ўтган жаҳон жарроҳлари анжуманида ушбу муаммо бўйича маъруза ҳам қилди.

Умуман олганда сўнгги пайтларда Жарроҳлик илмий марказига ҳукуматимиз томонидан бир ярим миллион АҚШ долларилик моддий ёрдам кўрсатилди. Шунга кўра марказ жаҳондаги энг нуфузли тиббий масканларда қўлланилаётгани каби замонавий даволаш ва ташхис қўйиш асбоб-ускуналарига эга бўлди. Бундай техник воситалардан Абдуҳаким Ҳожибоев раҳбарлик қилаётган бўлимда ҳам самарали фойдаланилмоқда.

Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ.

Маънавият

«ТУРОН БОЛАЛАРИ»

Чилонзор туман қўшимча таълим мажмуида бўлиб ўтган кўрик-танлов ана шундай деб номланди. Унда тумандаги ўрта мактабларнинг 9- ҳамда 10-синф ўқувчилари ўзаро беллашдилар.

Танлов савол-жавоб тарзида бўлди. Ўқувчилар улуғ алломаларимиз А. Навоий, Улуғбек, Имом ал-Бухорий, Аҳмад ал-Фарғоний, Камолиддин Беҳзод,Ибн Сино, Нодирабегим, Бобур, Амир Темур ва бошқаларнинг ҳаёти ва ижоди ҳақида ўз билим-маҳоратларини намойиш қилдилар.

Туман Халқ таълими бўлими ходимлари, «Қозиробод» маҳалла қўмитаси фаолларидан иборат ҳакамлар ҳайъати 200-ўрта мактаб ўқувчиларини ғолиб деб топдилар. Иккинчи ўрин 138-, учинчи ўрин эса 131-ўрта мактаб ўқувчиларига насиб қилди.

Ғолибларга қимматбаҳо совғалар топширилди.

Дониёр КАМОЛОВ.

Биласизми?

ГЎЗАЛ ТОШЛАР

САФСАР. Сафсар дегани қадимги юнон тилида «ҳушёр», «зийрак» маъноларини билдиради. Бу тошни аёллар ўзлари билан олиб юришса, юз терисини бир текис сақларкан. Нақл қилишларича, сафсардан қуёш ёки ой шаклини кесиб олиб юрилса, меъда-ичак касалликларидан сақларкан.

САПФИР. Сапфир ўзаро ишонч, тўғрилик ва босиқлик тошидир. Сапфир кишиларни бахтсизликдан, ғамгинликдан сақлайди, юракка қувват беради.

ЛАЪЛ. Ҳиндистонда ушбу асл тош ердан чиқади дея нақл этишган. Дастлаб у рангсиз бўлиб, кейин сарғаяди. Сўнгра кўк ва ҳаворанг, ниҳоят қизил ранг олиб жуда гўзал тошга айланади.

Гўзал ХОЛИҚОВА.

Шифокор маслаҳати

ЮРАГИНГИЗ ҚАЙСИ ТАРАФДА

Баъзилар «Юрагимнинг қайси тарафда эканини билмайман, буни шифокор билсин-да», — дейишади.

Юракнинг қайси тарафда эканини билмаслик мақтаниб айтадиган гап эмас.

Мен бир воқеани айтиб берай. Маҳалламизда бир аёл яккаю ёлғиз ўғлига катта орзу-ҳаваслар билан келин қилди. Келинчак битта фарзандли бўлгач, юраги безовта бўлиб, ҳаво етмай, кўкариб қоладиган, ортиқча ҳаракат қилса терлаб кетадиган бўлиб қолди. Шифокорларга мурожаат қилишса, юрак пороги дея ташхис қўйишди. Қайнона келинчакнинг онасидан: «Бу хасталик бирданига пайдо бўлмайди, қизингиз болалигида касал бўлармиди?» — деб сўраса, — «Оёғи, томоғи оғрирди, жиддий бетоб бўлганлигини эслай олмайман», — дея жавоб қилибди она.

Кўриб турибсизки, инсон саломатлиги учун ниҳоятда керак аъзо — юрак хасталигига кўпчилик эътиборсиз қарайди. Баъзи бир жиддий беморликлар ана шу бепарволик оқибатида келиб чиқади. Масалан, тиббиёт тилида ревматизм дея аталадиган юрак-бўғим касаллиги бор.

Болаларингиз кичиклигида тез-тез томоғи оғрийди, бурун пардалари яллиғланиб, нафас олиши қийинлашади. Ёки оёғи оғриётганидан шикоят қилади, мажолсизланади, иштаҳаси йўқолади. Айрим оналар ўз билганича исириқ ҳидлатиб, томоғини, оёғини ёғлаб даволаб қўя қолади. Бу усулларда ҳам маълум даражада касалликка қаршилик бўлгани учун хуруж пасайгандек туюлади. Лекин бу алдамчи ҳолатдир. Юрак-бўғим касаллигининг бошланиши, ривожланиши ва кўтарилиш босқичлари бор. Ўз вақтида шифокорга юзланиб, хасталикни астойдил даволатмаса, оддийгина туюлган томоқ йиринглаши ё оёқ бўғимларидаги оғриқ жиддий асоратлар қолдириб, ачинарли оқибатларга олиб келиши мумкин.

Мен яқинда болалигидан ревматизм билан оғриган аёл билан суҳбатда бўлдим. Аёлнинг қўл-оёқлари шишган, ўтириб-туриши қийин.

— Кичкиналигимда оёқ-қўлларим бироз шишиб, сал-пал оғрирди. Ота-онам табибга кўрсатишган, у-бу муолажа қилишган. Шу бўйича қолиб кетганман.

Аёл ота-онасидан рози эмаслигини айтмаган бўлсада, буни ҳис этдим.

Агар ўз вақтида шифокорга олиб борганда, бу аёл ҳам бир хонадонга бека, гулдай фарзандларга она бўларди. Демак, у ўз вақтида зарур тиббий кўмакни ололмаган. Нима ҳам дердик, ҳамма иллатларнинг боши бепарволикдир.

Хуллас, фарзандингиз бирор мучасини оғриди, деб айтса эътибор беринг, ўтиб кетади деманг.

Раъно АСЛАНОВА,
Тошкент шаҳар болалар кардиоревматология маркази шифокори.

АССАЛОМ, ФУТБОЛ БАҲОРИ!

Бугун футбол бўйича олий лига жамоалари ўртасида Ўзбекистон VII миллий чемпионати байроғи кўтарилади

Бу йилги мавсумдан ишқибозлар ва мутахассислар кўп нарсани кутишмоқда. Ёзда Францияда бўлиб ўтадиган навбатдаги жаҳон чемпионати баҳслари келажак футболининг қайси йўлдан боришини белгилайди.

Бинобарин, ушбу чемпионат баҳсларидан бизнинг чарм тўп усталаримиз, мураббию мутахассисларимиз тегишли хулоса чиқариб, ўзлари учун кўп янгиликларни олишларига шубҳа йўқ. Етакчи жамоаларимиз Осиё кубокларида қатнашадилар, декабрь ойида эса Таиландда навбатдаги Осиё ўйинлари бўлиб, унда Ўзбекистон терма жамоаси ўзининг чемпионлик унвонини ҳимоя қилади.

Ўйлаймизки, жамоаларимиз ушбу мусобақаларда юртимиз шарафини муносиб ҳимоя қилиш учун бутун куч-маҳоратларини сарфлайдилар. Бугун эса барча футбол мухлисларини байрамона тусда безатилган мамлакатимиз ўйингоҳларига таклиф этамиз.

КЎКЛАМ МУЖДАСИ БУ...

Кўнгил баҳорни соғинди. Кўклам фаслини, уйғониш ва яшариш фаслини соғиндик. Баҳорнинг ишқибозлар учун яна бир туҳфаси бор. Айни шу эрка фаслда футбол ўз мавсумини бошлайди. Бугун Ўзбекистоннинг VII чемпионати старт олади. Қибрай ўйингоҳида Тошкентнинг «Пахтакор» жамоаси Туркманистоннинг энг кучли жамоаси саналмиш «Копетдоғ» билан ўртоқлик учрашувини ўтказди. Пахтакорчилар сафида Рустам Шоймардонов, Отабек Пирматов, Нўъмон Нурматов, Собир Ходиевлар тўп сурди. Учрашувнинг биринчи ярмида пахтакорчилардан Ёркин Назаров, Азамат Абдураимов, Николай Ширшовлар меҳмонлар дарвозасига хавф солдилар. Бироқ ҳисоб очилмади.

Иккинчи бўлимда меҳмонлар ҳисобни очди.

49-дақиқада Равшан Муҳадовнинг кучли зарбаси орқали тўп дарвоза тўрига бориб тушди.

Орадан кўп фурсат ўтмай меҳмонлар жарима майдончасида Дилмурод Назаровга нисбатан қўполлик қилдилар. Учрашув ҳаками ўн бир метрлик жарима тўпини белгилади. Бу имкониятдан Азамат Абдураимов фойдаланиб, ҳисобни тенглаштирди. Бироқ меҳмонларнинг устунлиги барибир сезилиб турди. Бир неча бор Павел Бугало зўр маҳорат кўрсатди. Бироқ меҳмонларнинг ҳужумлари яна гол билан якунланди.

Шундан сўнг пахтакорчилар кетма-кет ҳужумлар уюштирдилар. Бироқ учрашув охиригача шу ҳисоб ўзгармади. «Пахтакор» 1:2 ҳисоби билан майдонни тарк этди.

Учрашувни кузатган мухлислардан ўйин таассуротларини сўрадик.

Козим ҚАЮМОВ: «Пахтакор»дан чиройли ўйин кутган эдим. Аммо... Барибир бу йил «Пахтакор»нинг чемпион бўлишини истайман.

Соат ШАРИПОВ: «Туркманистонлик йигитлар ўйинни уюшқоқлик билан ўтказдилар. Мен эса бир гапни такрорлашдан сира чарчамайман: «Пахтакор» — ғалабангга ҳамма зор». Бу йилги мавсумда йигитларга омад тилайман.

Раҳмон АЛИ.

Изҳор

ОМАД ЁР БЎЛСИН!

Янги мавсум бошланиши арафасида хаёл мени ўтмишга етаклади. «Пахтакор» олий лигага чиққан илк йиллардаги унинг ўйини кинотасмаларга туширилгандек дилимизда муҳрланиб қолган. Айниқса, Г.Красницкийнинг қойилмақом жарима тўплари, ҳимоячи В.Штерннинг барқарор ўйини, дарвозабон Ю.Пшеничников моҳирона тўп илишларидан доимо ишқибозлар хушнуд эди. Б.Абдураимов эса бурчак тўпларининг энг яхши ижрочиси эди. Тўлаган Исоқовнинг чаққон ҳаракатлари, ажойиб комбинациялари ҳали ҳам мухлислар кўз ўнгида. Биз уларни бежиз эсламадик. Зеро, турли йилларда «Пахтакор» жамоасида тўп сурган футболчилар ўз даврининг тарихидир.

Энг қувонарлиси, ҳозирги «Пахтакор»нинг таркибига ҳам ўзининг хайрли анъаналарини тиклашга қодир футболчилар йиғилган. Дарвозабон П.Бугалога асло кўз тегмасин — унинг ўйини Яшин ва Пшеничниковларни эслатади. М.Қосимов эса Ҳ.Раҳматуллаев, М.Ан каби моҳир диспетчерларнинг муносиб издоши. Ажаб эмаски, ўтган йилги Биллур Кубок учун курашда охирги тўп йўллаб, жамоасига ғалаба келтирган Андрей Акопянц келгусида Коуифф, Марадона, Роналдо каби «юлдуз» бўлиб танилса. Хуллас, ушбу мавсумдан умидларимиз катта. МҲСК, «Трактор» жамоаларига ҳам омад тилаймиз.

Абдулла ТОЛИПОВ,
меҳнат фахрийси.

ҲАЁТИМ МАЗМУНИ

Мана, 40 йилдан ошдики, «Пахтакор»нинг мухлисиман. Футбол — ҳаётимнинг ажралмас қисми, унинг мазмунига айланиб кетган. Шу сабабдан янги мавсум олдидан жамоа аъзоларига ўз истакларимни баён этишга қарор қилдим.

Шуни истардимки, яшил майдонга тушган ҳар бир ўйинчи ортида Ватан, ишқибозлар турганини ҳис этиб, ўз ишига чуқур масъулият билан ёндошса. Биз ишқибозлар энг оғир дамларда ҳам севимли жамоамизга содиқ қолиб, уни доимо қўллаб-қувватлаб турганмиз. Майдонда чиройли, ҳужумкор ўйин бўлса стадион ҳам тўлиб, ундан доимо ишқибозларнинг шодон қийқириқлари янграб туради.

«Пахтакор» ўйинида кейинги пайтларда ўсиш борлигининг гувоҳимиз. Севимли командамиз нафақат республикамиз, балки хорижий давлатларда ҳам юртимиз футболи довруғини кенг ёйса, нур устига нур бўларди. Ниятим шуки, Биллур соврин соҳиби бўлиб, «Пахтакор» мамлакатимиз чемпиони ҳам бўлиб қўш ғалабага эришса. Терма жамоамиз ҳам Осиё ўйинларида муносиб ўйин кўрсатиб, совриндорлар сафидан ўрин олса.

Абдуманноп ТОЖИЕВ,
педагогика фанлари номзоди, доцент.

Қиш фаслидаги уч ойлик танаффус футбол ишқибозлари учун чексиз-чегарасиз муддатдек туюлади гўё. Бугун мухлислар узоқ орзиқиб кутган янги мавсумга яхшилаб тайёргарлик кўрган жамоалар катта орзу-умидлар билан яшил майдонга тушадилар. Ўйингоҳларда яна ишқибозларнинг шодон ҳайқириқлари янграйди. Ўйлаймизки, ўзбек футболининг еттинчи баҳори ҳам шу суратдаги каби ҳужумкор, қизиқарли ўйинлар билан бошланади.

ИШҚИБОЗЛАР ИШОНЧИ ОҚЛАНАДИ

Навбатдаги VII миллий чемпионат арафасида биз «Тошкент трактор заводи» давлат ҳиссадорлик жамиятининг «Трактор» командаси бош мураббийси Равшан Ҳайдаровни суҳбатга тортдик.

— Равшанжон, мана бугун кўпчилик ишқибозлар орзиқиб кутаётган футбол бўйича Ўзбекистон VII миллий чемпионати бошланади. Унга сиз бошчилик қилаётган «Трактор» командаси қандай тайёргарлик кўрди?

— Футбол бўйича олий лига командаларининг навбатдаги мавсумига биз декабрь ойидан бошлаб тайёрланмоқдамиз. Бу йил командамиз тайёргарлик ишларини ўз стадионида ўтказди. Ҳеч қаерда сафарда бўлмадик. Барча футболчиларимиз тиббий кўрикдан ўтказилди. Ўқув машғулотлари ўз мажмуамизда ҳар куни икки маҳалдан олиб борилди.

— Футбол ишқибозлари учун сир эмаски, қиш фаслида футболчиларнинг, мураббийларнинг у командадан бу командага ўтиши авж олади. Бу борада «Трактор» командасида қандай ўзгаришлар бўлди?

— Декабрь ойининг бошларида командамизнинг бошқарув йиғилиши бўлиб ўтди. Йиллик натижалар қайта кўриб чиқилди. Бир қатор ўйинчилар турли хил сабабларга кўра командани тарк этдилар. Улар Павел Силин, Александр Хвостунов, Юрий Шейкин, Андрей Ложковлардир.

Бугунги кунда командада доимий ўйинчилардан Алексей Евстафеев, Вячеслав Тамилин, Бургандин, Чубановлар фаолият кўрсатишмоқда.

Ёш, лекин умидли ўйинчиларимиз Андрей Дьяков, Денис Шульгалар бу мавсумда ўз маҳоратларини футбол ишқибозларига намойиш этадилар, деган умиддамиз. Асосий таркибдан кўнглимиз тўқ. Заҳирамиз етарли.

— Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистонда футболни ривожлантиришнинг ташкилий асослари ва принципларини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори қабул қилинганига ҳам икки йил ўтди. Ўтган муддат ичида уни ҳаётга тадбиқ этиш борасида командада қандай ишлар амалга оширилди?

— Вазирлар Маҳкамасининг ушбу қарори футболимиз равнақининг асосий тамойилларини белгилаб берди.

Барча футбол ишқибозларини қувонтирадиган нарса шуки, эртанги кунга замин қўйилди. Командамиз учун ўйингоҳнинг иккинчи майдони қурилиши мўлжалланяпти. Бу борада, айниқса Мирзо Улуғбек тумани ҳокимлигининг ва «Тошкент трактор заводи» давлат ҳиссадорлик жамиятининг ташаббускорлиги катта бўляпти. Агар бу ўйингоҳ битказилса, бу ерда заводнинг ҳаваскор ўйинчилари ўз маҳоратларини ошириш имкониятига эга бўлар эди. Яна шуниси диққатга сазоворки, бошқа стадионлардан фарқли равишда «Трактор» ўйингоҳига кириш бепул. Бу эса ҳозирги бозор иқтисодиёти шароитида халқимиз учун яратилган яна бир қулай шароитдир.

Навбатдаги мавсумда футбол ишқибозларини шинам ва қулай қайта жиҳозланган стадион кутмоқда.

— Янги мавсумдан нималарни кутяпсиз?

— 1998 йилги мавсум биз учун янада масъулиятли бўлади. Чунки бу йилги мавсумда олий лигада 16 та команда ўйнайди. Лекин ўйин қоидасига кўра 4 та команда худди олдинги йилдагидек олий лигадан чиқарилади. 2 та яхши ўйнаган олий лига командаларининг ўринбосарлари эса олий лигага киритилади.

Демак, 1999 йилдаги мавсумда 14 та команда олий лигада ўйнайди.

Бугун Урганч шаҳрида «Хоразм» командаси билан ўтказиладиган дастлабки ўйинда бор маҳоратимизни ишга соламиз, албатта.

23-мартда эса командамиз ўз ўйингоҳида Сурхондарёнинг «Сурхон» командаси билан учрашади. Шу куни Мирзо Улуғбек тумани ҳокимлиги ва «Тошкент трактор заводи» давлат ҳиссадорлик жамиятининг ташаббуси билан мавсумнинг очилиши Наврўз байрамига қўшилиб қўш байрамга айланади.

Холида ИСКАНДАРОВА.

«ПАХТАКОР»: ҒОЛИБЛИКНИ КЎЗЛАБ

«Пахтакор» жамоаси ўзининг илгариги мавқеини тиклаш йўлида изланмоқда. Ўтган йили республика кубоги мусобақасидаги ғалаба бу йўлдаги дастлабки салмоқли қадам бўлди. Бизнинг «Пахтакор» жамоаси бошлиғи Асқар Толибжонов билан суҳбатимиз ҳам янги мавсумга тайёргарлик ва бу йилги режалар хусусида бўлди.

— Асқар Имомжонович, пойдевори қанчалик пишиқ бўлса, бино ҳам шунчалик салобатли, улуғвор ва улкан бўлади, дейишади. Айтингчи, янги мавсумга тайёргарлик қачон ва қандай бошланди?

— Ҳар доимгидек бу гал ҳам 26-27 декабрдан бутун жамоа жамландик. 4 январда ҳар томонлама тиббий кўрикдан ўтдик. Ўйинчиларнинг тиббий кўрик-назорат натижалари асосида иш режалари тузилди. Машғулотларни Қибрайдаги ўқув-машғулот базасида кунига 2 маҳалдан залда ва очиқ футбол майдонида ўтказдик. Бундан ташқари, футболчиларнинг чидамлилиги ва кучини ошириш мақсадида тренажёрлардан кенг фойдаландик. Жамоага янги қабул қилинган ўйинчиларнинг ҳолати, спорт формасини текшириш мақсадида бир қанча ўртоқлик назорат ўйинлари ўтказилди. Мавсумга тайёргарликнинг иккинчи босқичи сифатида эса «Пахтакор-79» хотира турнирида иштирок этдик. Шу билан бирга машғулотларни ҳам давом эттириб турдик.

— Ушбу турнирда «Пахтакор» жуда яхши қатнашди...

— Ҳа, дастлабки босқичда жамоамиз барча ўйинларни ғалаба билан якунлаб, ҳужумкор руҳда ўйнаган ҳолда ажойиб тўплар нисбатига эга бўлди ва гуруҳда биринчи ўринни эгаллади. Шуни таъкидлаш керакки, «Пахтакор-79» хотира мусобақаларида Миржалол Қосимов, Павел Бугало, Бахтиёр Ашурматов, Эркин Назаров, Отабек Пирматов каби чарм тўп усталари жуда чиройли ўйин кўрсатишди.

Хотира турнири дастлабки босқичининг якунланиши билан мавсумга тайёргарлик режасига асосан Бирлашган Араб Амирликларида 2 ҳафта давомида машғулотларни ўтказдик. Бу ерда ҳам кунига 2 маҳалдан яшил майдонда машқлар ҳамда қўшимча машғулотлар ўтказдик. Ушбу жараёнга кўмаклашувчи барча ёрдамчи воситалардан фойдаландик. Шаржа шаҳридаги «Ал Шааб» клуби ўйингоҳи базасида ўтказилган мазкур йиғин пайтида Қозоғистон ва БААнинг энг кучли жамоалари билан тўртта ўртоқлик учрашувлари ўтказдик. Бунда иккита ғалаба ва иккита дуранг натижа қайд этилди.

— Ишқибозларни доимий қизиқтириб келадиган савол: бу — жамоа таркибидаги ўзгаришлар...

— «Пахтакор»дан мураббийлар кенгашининг қарори ва клуб раҳбариятининг рухсати билан Мурод Отажонов, Андрей Микляев, Самад Нарзиқулов, Алексей Рошгин ва баъзи ёшлар бошқа жамоаларга ўтишди. Шунингдек, мураббийлар таркибида ҳам ўзгаришлар бор. А.Иванков ва Г.Цейтлинларнинг бошқа жамоаларга ўтиши муносабати билан бразилиялик мутахассис Убеража Вега да Сильва, илгари жамоа таркибида тўп сурган А.Убайдуллаев, Т.Шоймардонов, З.Расуловлар команда мураббийлари этиб тайинланди.

Энди жамоага таклиф этилган ўйинчилар ҳақида тўхталадиган бўлсак, «Дўстлик» жамоасидан Рустам Шоймардонов, Отабек Пирматов, Герман Безденежних, МҲСКдан Бахтиёр Ашурматов ва Бахтиёр Қамбаралиев, «Чилонзор»дан Фарҳод Мавлонов, «Навбаҳор»дан Зафар Мусабоевларни қабул қилдик.

Бундан ташқари бир қатор ёш, маҳоратли ўйинчиларни ҳам жамоага таклиф этганмиз. Ўйлайманки, улар ўз устларида астойдил ишласалар, жамоа асосий таркибидан ўрин оладилар.

— Янги мавсумга тайёргарлик давомида нималарга асосий эътибор қаратилди?

— Ўйинчиларнинг жисмоний ва техник ҳолатини такомиллаштириш, тактик тайёргарликка муҳим эътибор қаратдик. Бош мақсадимиз жамоанинг асосий таркибини аниқлаб «Пахтакор»нинг ўйин услубини такомиллаштириш эди.

— «Пахтакор» ўйингоҳи мавсумга тахтми?

— Албатта, ҳар доимгидек барча ўйинларни «Пахтакор» марказий ўйингоҳида ўтказамиз. Бундан ташқари барча йирик халқаро мусобақалар, турнирлар ҳам шу ерда ўтказилади. Энг муҳими, бу ерда барча шароитлар мавжуд, стадион ҳозирги замон талабларига жавоб беради.

— 1998 йилги мавсумни қандай режалар билан бошлаяпсиз?

— Албатта, ўз куч-маҳорат ва имкониятларимизни баҳолаган ҳолда бу йил мамлакат чемпиони бўлишни ўз олдимизга асосий мақсад қилиб қўйганмиз. Мамлакат Кубоги соҳиби номини яна бир карра сақлаб қолишга ҳаракат қиламиз.

Ёз фаслида Осиё Кубок эгалари Кубоги баҳсларида яхши қатнашиш, декабрь ойида Таиландда бўлиб ўтадиган Осиё ўйинларида иштирок этадиган терма жамоамизга иложи борича кўпроқ ўйинчилар етказиб бериш ҳам янги мавсумга белгилаган асосий режаларимиз қаторига киради.

Дилшод ИСРОИЛОВ.

Бош муҳаррир
Эркин ЭРНАЗАРОВ

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

«Беш-Ёғоч бозори» очиқ турдаги акционерлик жамияти

акциядорларнинг умумий йиғилиши 1998 йил 22 апрель соат 10.00 да Тошкент ш., Чилонзор туман, Т. Тўла кўчаси, 71-уйда бўлишини маълум қилади.

Умумий йиғилишда иштирок этувчи акционерлар рўйхати 1998 йил 28 февраль ҳолатига тузилади.

КУН ТАРТИБИ

1. Жамият бошқарув ҳайъатининг 1997 йил хўжалик молиявий фаолияти ҳисоботи.

2. Тафтиш қўмитасининг Аудитор текшируви натижаларига кўра хулосаси.

3. 1998 йил кирим ва чиқим сметасини тасдиқлаш.

4. Фойдани тақсимлаш. Дивиденд масаласи.

5. Кузатув кенгаши, Тафтиш қўмитаси ва Бошқарув ҳайъати таркибини қайта кўриб чиқиш.

6. Бошқа масалалар.

Йиғилиш тайёрланиш бўйича ахборот ва унда кўриладиган хужжатлар билан «Беш-Ёғоч бозори» очиқ турдаги акционерлик жамиятининг маъмурий биносида, Туроб Тўла кўчаси, 71-уйда танишиш мумкин

Боғланиш телефони: 45-37-63, 45-37-57

«Беш-Ёғоч бозори» очиқ турдаги акционерлик жамияти 1 январь 1998 йил ҳолатига

БАЛАНСИ

	АКТИВ	ПАССИВ
1. Асосий воситалар	2089,5	
2. Капитал қўйилмалар	233,8	
3. Ишлаб чиқариш заҳиралари	64,7	
4. Олиб сотиладиган товарлар	91,0	
5. Пул маблағлари	371,9	
6. Уюшма корхоналари билан ҳисоблашишлар	19,0	
7. Таъсисчилар билан ҳисоблашишлар	50,0	
8. Устав капитали		1770,0
9. Тақсимланмаган фойда		309, 6
10. Кредиторлар		840, 3
ЖАМИ:	2919,9	2919,9

«Беш-Ёғоч бозори» очиқ турдаги акционерлик жамияти акциядорлари

ДИҚҚАТИГА !

Акциядорларнинг 1997 йил учун 1998 йил 10 март куни чақирилган умумий йиғилишини бошқа кунга кўчирилганлигини маълум қиламиз.

Кузатув кенгаши

© РИА «Т-Т»

ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Алоқа иншоотларини таъмирлаш бўйича режадаги профилактика ишлари амалга оширилиши муносабати билан

1998 йилнинг 16 мартидан 10 апрелигача

Ж. Обидова кўчаси, Ж. Обидова тор кўчаси, Тимирязев, Бодомзор, Башкирская, М. Ўрик, Раис кўчалари, Бодомзор-4 кўчаси, 2-Боғи Эрам тор кўчаси, 3-Боғи Эрам тор кўчаси, София тор кўчасида истиқомат қилувчи 34/35-абонентларида алоқа бўлмайди.

Очиқ турдаги «Toshkent shahar telefon tarmog'i» ҳиссадорлик жамияти

Мақсади аниқ одамлар учун иш. Тел: 54-60-60.

Озишингизга, тўлишишингизга, соғломлашишингизга ёрдамлашамиз. Тел: 54-60-60.

Сергели туманининг Чоштепа кўчасидаги капитал таъмирлашдан чиққан, газ, телефон, канализацияси бўлган, нархи унчалик қиммат бўлмаган планли уй сотилади. Тушдан кейин 79-94-23 телефонига қўнғироқ қилиш мумкин.

Тошкент оқшоми
Toshkent oqshomi

Муассис: ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32

Телефонлар: хатлар – 133-29-70; эълонлар: 133-28-95, 132-11-39. факс: (3712) 133-29-09.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади. Нашр кўрсаткичи 209

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки «Тошкент почтаси»га 133-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №10. ✤ Буюртма Г-01051. ✤ Ҳажми — 2 босма табоқ офсет усулида босилади. ✤ Қоғоз бичими А-2 «Шарқ» нашриёт матбаа-концерни босмахонаси. ✤ Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. ✤ Босмага топшириш вақти 11.30. ✤ 9.272 нусхада босилди. 1 2 3 4 5 .